

Spis treści

WSTĘP	7
ROZDZIAŁ I. TEORETYCZNE PODSTAWY INTEGRACJI PERCEPCYJNO-MOTORYCZNEJ	12
1. Pojęcie integracji percepcyjno-motorycznej	12
2. Wielomodalny charakter rzeczywistości	16
3. Jedność percepcji i motoryki w ujęciu teorii regulacji i informacji	20
3.1. Jedność percepcji i motoryki w regulowaniu stosunków z otoczeniem	20
3.2. Percepcja i motoryka w ujęciu teorii informacji	21
3.3. Biologiczne kodowanie informacji	24
3.4. Psychologiczne kodowanie informacji	26
4. Neurofizjologiczne podłoże integracji percepcyjno-motorycznej	31
5. Rozwój integracji percepcyjno-motorycznej	39
5.1. Filogenetyczny rozwój integracji percepcyjno-motorycznej	39
5.2. Ontogenetyczny rozwój integracji percepcyjno-motorycznej	42
ROZDZIAŁ II. INTEGRACJA PERCEPCYJNO-MOTORYCZNA A CZYNNOŚĆ CZYTANIA I PISANIA	49
1. Mówienie, czytanie i pisanie jako formy komunikacji językowej	49
2. Neurocybernetyczne modele czynności mowy: mówienia, czytania i pisania	52
3. Zaburzenia integracji percepcyjno-motorycznej a specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu	64
4. Ocena integracji funkcji percepcyjno-motorycznych w diagnostyce dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu	73
ROZDZIAŁ III. METODY DIAGNOZY INTEGRACJI PERCEPCYJNO-MOTORYCZNEJ: OCENA INTEGRACJI INTRASENSORYCZNEJ (Intra)	76
1. Badanie integracji intrasensorycznej	76
2. Test uczenia się wzrokowo-słuchowego „Chińskie Litery” M. Monroe	77
2.1. Omówienie metody	77
2.2. Instrukcja do metody	79
3. Próba Reprodukcyjnego Rytmu („Zkouška Reprodukce Rytmu”) Z. Žlaba	82
3.1. Omówienie metody	82
3.2. Instrukcja do metody	85
4. Próby Integracji Wzrokowo-Słuchowo-Ruchowej (Próby I) M. Bogdanowicz	87
4.1. Omówienie metody	87
4.2. Instrukcja do metody	91
ROZDZIAŁ IV. METODY DIAGNOZY INTEGRACJI PERCEPCYJNO-MOTORYCZNEJ: OCENA INTEGRACJI INTERSENSORYCZNEJ (INTER)	97
1. Badania integracji intersensorycznej	97
2. Test Audiowizualnej Integracji (Auditory-Visual Integration Test) H. Bircha i L. Belmont	98
2.1. Omówienie metody	98
2.2. Instrukcja do metody	100
3. Wzrokowo-Słuchowy Test Powtarzania Cyfr (The Visual-Aural Digit Span Test — VADS Test) E. Koppitz	104

3.1. Omówienie metody	104
3.2. Instrukcja do metody	113
4. Próby transformacji — Próby „T” M. Bogdanowicz	117
4.1. Omówienie metody	117
4.2. Instrukcja do metody	120
5. Diagnoza integracji percepcyjno-motorycznej i profil wyników	124

ODZIAŁ V. METODY ANGAŻUJĄCE INTEGRACJĘ PERCEPCYJNO-MOTORYCZNĄ W DYDAKTYCE I TERAPII

1. Uczenie się i nauczanie oparte na integracji funkcji percepcyjno-motorycznych	127
2. Terapia zaburzeń integracji percepcyjno-motorycznej	132
2.1. Rehabilitacja psychomotoryczna w przypadkach parcjalnych zaburzeń rozwoju psychoruchowego	132
2.2. Podejście metodologiczne uwzględniające integrację percepcyjno-motoryczną w terapii pedagogicznej	134
2.2.1. Podejście wzrokowo-słuchowo-kinestetyczno-dotykowe (VAKT)	134
2.2.2. Podejście wzrokowo-słuchowo-kinestetyczne (VAK)	140
2.2.3. Podejście wzrokowo-słuchowe (VA)	142
3. Stymulowanie rozwoju i korekcji zaburzeń integracji percepcyjno-motorycznej metodą dobrego startu	144
3.1. Metoda Bon Départ T. Bugnet w rehabilitacji psychomotorycznej	144
3.2. Metoda dobrego startu a integracja percepcyjno-motoryczna	145

ODZIAŁ VI. BADANIA LONGITUDINALNE NAD INTEGRACJĄ PERCEPCYJNO-MOTORYCZNĄ I JEJ ZWIĄZKIEM Z CZYNNOŚCIĄ CZYTANIA

1. Przedmiot i cele badań nad integracją percepcyjno-motoryczną (1981–1990)	149
2. Organizacja badań (1981–1990)	152
3. Metody badań	153
4. Pierwszy etap badań	155
A. Organizacja I etapu badań, charakterystyka badanej grupy i metody badań	155
B. Poziom czytania uczniów klas „0”	156
Tempo czytania	156
Technika czytania	158
Rozumienie czytanego tekstu	159
Podsumowanie	160
C. Poziom rozwoju funkcji percepcyjnych i motorycznych a sprawność czytania	161
Poziom percepcji wzrokowej a sprawność czytania	161
Poziom percepcji słuchowej a sprawność czytania	162
Poziom motoryki a sprawność czytania	163
Poziom lateralizacji a sprawność czytania	164
D. Współwystępowanie zaburzeń funkcji percepcyjno-motorycznych a czytanie	167
E. Integracja funkcji percepcyjno-motorycznych a sprawność czytania	169
Trafność teoretyczna metod badających integrację	169
Wartość metod badających integrację percepcyjno-motoryczną w diagnozie trudności w czytaniu	171
5. Drugi etap badań	173
A. Cele i organizacja badań katamnesticznych w klasie IV	173

B. Sprawność czytania w klasach „0” i IV	174
C. Poziom rozwoju funkcji percepcyjno-motorycznych w klasach „0” i IV	176
D. Poziom rozwoju integracji percepcyjno-motorycznej w klasach „0” i IV	178
E. Podsumowanie badań katamnesticznych	179
6. Trzeci etap badań	179
A. Metoda dobrego startu jako metoda usprawniania integracji percepcyjno-motorycznej — założenia i cele eksperymentu	179
B. Organizacja eksperymentu oraz charakterystyka grup badanych	180
C. Efektywność metody dobrego startu w stymulowaniu rozwoju integracji percepcyjno-motorycznej	181
D. Wpływ metody dobrego startu na poziom czytania	182
7. Czwarty etap badań	183
A. Organizacja badań katamnesticznych w klasie VIII	183
B. Poziom czytania	184
C. Poziom pisanie	185
D. Ocena funkcji percepcyjno-motorycznych oraz ich integracji	185
E. Podsumowanie badań katamnesticznych	187
8. Dyskusja wyników	187

BIBLIOGRAFIA

ANEKS

Diagnoza integracji percepcyjno-motorycznej (IP-M) — arkusze badania i profil wyników	203
Próby czytania dla dzieci 6–, 7-letnich z klas „0” M. Bogdanowicz	213